

Beslissing nr. 2003-C/C-03 van 8 januari 2003

Inzake :

Universal Holding N.V.

en :

AB Nynäs Petroleum

en :

Nynas N.V.

Gelet op de Wet op de Bescherming van de Economische Mededinging, zoals gecoördineerd op 1 juli 1999 (W.B.E.M.).

Gezien de aanmelding aan het Secretariaat van de Raad voor de Mededinging van een concentratie op 22 november 2002.

Gezien de mededeling voor onderzoek door het Secretariaat van de Raad aan het Korps van verslaggevers conform artikel 32 bis § 1 W.B.E.M. op 26 november 2002.

Gezien de stukken van het dossier.

Gezien het onderzoeksdossier van de Dienst voor de Mededinging.

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever zoals dit op 10 december 2002 werd opgesteld en overgemaakt aan de Raad.

Gehoord de verslaggever, de heer Bert Stulens, ter zitting van 8 januari 2003.

Gehoord de aanmeldende partijen bij monde van de gemeenschappelijke vertegenwoordiger, meester Katrien Veranneman en meester Bart Creve.

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken van toepassing overeenkomstig artikel 54 bis W.B.E.M..

1. De aanmeldende en betrokken partijen :

Als koper treedt op de N.V. Universal Holding, gevestigd in België, te 2030 Antwerpen, Haven 279 - Beliweg 20.

Deze onderneming is een indirecte dochtermaatschappij van Petroplus International, terwijl Universal Holding op haar beurt de moedermaatschappij is van Petroplus Refining Antwerp N.V., die de Petroplus olieraffinaderij in Antwerpen beheert.

Petroplus Internationals raffinageactiviteiten bestaan uit de verwerking van ruwe olie voor de productie van vloeibaar petroleumgas (LPG), lichte producten (nafta en gasoline), middeldistillaten (kerosine, gasolie en diesel) en zware producten waaronder bitumen.

Via haar dochterondernemingen is Petroplus International tevens actief in de verkoop van marinedistillaten, product dat verkregen wordt door gasolie te vermengen met VGO (vacuüm gasolie).

Als verkoper treedt op de onderneming naar Zweeds recht AB Nynäs Petroleum gevestigd in Zweden, te 12129 Stockholm, Lindetorpsv. 7 - Box 10700.

Deze maatschappij is een oliemaatschappij die gespecialiseerd is in naftenische oliën en bitumen.

De doelonderneming is de onderneming N.V. Nynas, gevestigd in België, te 2030 Antwerpen, Beliweg 22 - Haven 281.

Alle aandelen van de N.V. Nynas worden gehouden door AB Nynäs.

De N.V. Nynas heeft als activiteit de raffinage van ruwe aardolie en de verkoop van olieproducten.

Zij beheert een raffinaderij in Antwerpen die bitumen, VGO, cutter stock, nafta, en zij het in beperkte mate gasolie produceert.

Zij verkoopt VGO rechtstreeks aan klanten in België en Nederland en gasolie aan klanten in Nederland.

Daarnaast is ze actief in de verkoop van marinedistillaten onder meer in België.

De genoemde vennootschappen zijn ondernemingen in de zin van artikel 1 van de W.B.E.M..

2. De aangemelde operatie :

De concentratie is aangemeld op basis van een ontwerpovereenkomst, getiteld "Term Sheet".

Deze overeenkomst bepaalt dat AB Nynäs alle aandelen die ze bezit in Nynas N.V. verkoopt aan Petroplus International's dochteronderneming Universal Holding, waardoor de doelonderneming een 100 % dochteronderneming van Universal Holding wordt.

Universal Holding verkrijgt hierdoor de uitsluitende zeggenschap over Nynas N.V..

Alvorens de concentratie tot stand komt zal AB Nynäs de marketing- en verkoopsactiviteiten voor bitumen van Nynas N.V. afsplitsen van deze dochteronderneming en onderbrengen in een nieuwe vennootschap van de Nynasgroep.

De twee raffinaderijen, namelijk Petroplus Refining Antwerp N.V. en Nynas N.V. vormden voor de opsplitsing in 1986 één raffinaderij.

De gemelde operatie is een concentratie in de zin van artikel 9 § 1,b van de W.B.E.M..

3. De aanmeldingstermijn :

De overeenkomst die het voorwerp uitmaakt van de aanmelding, namelijk de Term Sheet is een ontwerpovereenkomst die ondertekend werd op 18 november 2002 en die een drietal ontbindende voorwaarden bevat alsmede een niet concurrentiebeding.

De aanmeldende partijen verklaren dat ze overeenkomstig de ontwerpovereenkomst de intentie hebben een definitieve overeenkomst af te sluiten die op mededingingsrechterlijk vlak niet zal afwijken van de aangemelde overeenkomst.

De aanmelding van de concentratie moet dan ook conform artikel 12 § 1 van de W.B.E.M. beoordeeld worden.

4. De omzeldrempels :

De concentratie valt onder het toepassingsgebied van de W.B.E.M. vermits de omzeldrempels zoals voorzien in artikel 11 § 1 en artikel 46 van de W.B.E.M. werden bereikt.

Uit de ons verstrekte gegevens blijkt immers dat de Belgische omzet van de koper en de Belgische omzet van de doelonderneming de drempels voorzien in artikel 11 § 1 W.B.E.M. overschrijden.

5. De marktafbakening, de marktaandelen en de economische analyse :

De voorliggende concentratie dient geanalyseerd te worden op het niveau van de geraffineerde aardolieproducten, waarbij rekening houdende met de activiteiten van de betrokken ondernemingen een onderscheid moet gemaakt worden in de markt voor de verkoop van de marinedistillaten (zie beschikking Europese Commissie, zaak IV/M 1301 Texaco/Chevron), de markt voor de verkoop van gasolie en de markt voor de verkoop van VGO.

Marinedistillaten worden geproduceerd door een eenvoudige blend van gasolie en VGO.

Deze half afgewerkte producten kunnen als aparte markten beschouwd worden (zie beschikking Europese Commissie, zaak nr.IV/M1178 Koch/Eurospitter en Jaron).

De relevante geografische markt voor marinedistillaten is minstens België.

De relevante geografische markt voor gasolie en VGO is België.

Voor wat de verkoop van gasolie betreft moet opgemerkt worden dat van de betrokken ondernemingen enkel Petroplus actief is op deze markt, waarop zij een zeer gering marktaandeel heeft.

Na de totstandkoming van de concentratie zal Petroplus derhalve actief zijn op de upstreammarkt (verticale relatie) van de gasolie waar ze een bescheiden marktaandeel zal hebben.

Voor wat de markt voor de verkoop van VGO in België betreft dient opgemerkt te worden dat van de betrokken ondernemingen enkel Nynas actief is op deze markt, met een zeer bescheiden marktaandeel.

Na de totstandkoming van de concentratie zal Petroplus dus actief zijn op de upstreammarkt (verticale relatie) van de VGO waarop Petroplus alsdan een marktaandeel van minder dan 25 % zal hebben.

Voor wat de markt van de verkoop van marinedistillaten in België betreft dient opgemerkt te worden dat zowel Petroplus als Nynas N.V. hierop actief zijn, beiden met een zeer bescheiden marktaandeel (horizontale relatie).

Na de fusie zal Petroplus hierop een marktaandeel hebben van minder dan 25 %.

Voor wat specifiek de markt van de verkoop van marinedistillaten betreft dient vastgesteld te worden dat er geen redenen zijn om deze markt op te splitsen naargelang het zwavelgehalte, namelijk in bijvoorbeeld een markt met hoog zwavelgehalte (zoals marinediesel) en een markt met laag zwavelgehalte.

Er dient immers opgemerkt te worden dat binnen het ARA gebied, namelijk het havengebied Antwerpen - Rotterdam - Amsterdam, geen enkel probleem inzake marinediesel zal ontstaan door deze concentratie.

Er bestaat immers geen geïsoleerde markt die zich geografisch beperkt tot het Antwerps havengebied vermits deze niet overeenstemt met de economische realiteit.

De mogelijke aanbodproblemen die zouden kunnen ontstaan binnen de Antwerpse regio moeten niet uitvergroot worden daar binnen het ARA gebied er praktisch een gelijke prijsstructuur bestaat in die zin dat de aankoop van marinediesel in Antwerpen of in Rotterdam tegen ongeveer een zelfde prijs kan gebeuren. Daarenboven zien de meeste spelers het ARA gebied als één aankoopgebied voor marinediesel.

Verder dient opgemerkt te worden dat producenten van laagzwavelige marinedistillaten op ieder ogenblik kunnen overschakelen op de productie van hoogzwavelige marinedistillaten en dat vele oliemaatschappijen beide soorten van marinedistillaten produceren en verkopen.

Op basis van de substitueerbaarheid aan de aanbodzijde moet de markt voor de verkoop van marinedistillaten dan ook niet onderverdeeld worden in twee segmenten, namelijk van hoogzwavelige en laagzwavelige marinedistillaten.

Zelfs als men het bestaan van een aparte markt voor hoogzwavelige marinedistillaten in het Antwerpse havengebied zou aannemen, dan nog is het geaggregeerde marktaandeel van beide partijen niet van die aard dat er een mededingingsrechtelijk probleem zou ontstaan, namelijk dat het verdwijnen van Nynas als onafhankelijke verkoper zou leiden tot een tekort in het aanbod van hoogzwavelige marinedistillaten.

Tenslotte kan nog worden aangestipt dat slechts [vertrouwelijk – bevat zakengeheim] van de geraffineerde producten bij Nynas N.V. gebruikt worden voor marinedistillaten terwijl de rest bestemd is voor bitumen.

Zulks betekent dat de invloed van de concentratie op de markt van de verkoop van marinedistillaten beperkt zal zijn.

Samengevat dient gesteld te worden dat er geen betrokken markten zijn en dit zowel horizontaal als vertikaal.

Petroplus en Nynas behoren in de Antwerpse regio tot de kleinste raffinaderijen en we moeten besluiten dat er zich geen verschuiving zal voordoen in de sector van de raffinage van aardolie in het ARA gebied.

De concentratie moet dan ook worden toegelaten omdat zij conform artikel 10 § 3 geen machtspositie in het leven roept of versterkt die tot gevolg heeft dat een daadwerkelijke mededinging op de nationale markt significant wordt belemmerd.

Om deze redenen,

De Raad voor de Mededinging,

Stelt vast dat de betrokken concentratie onder het toepassingsgebied valt van de W.B.E.M. conform artikel 33 § 1.1 van de W.B.E.M.

Verklaart de concentratie toelaatbaar conform artikel 10 § 3 en artikel 33 § 2 punt 1a W.B.E.M..

Aldus uitgesproken op 8 januari 2003, door de Kamer van de Raad voor de Mededinging samengesteld uit de heer Peter Poma, kamervoorzitter, mevrouw Béatrice Ponet, Voorzitter Raad voor de Mededinging, de heren Frank Deschoolmeester en Robert Vanosselaer, leden.